

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus teemal „Avalike tööturuasutuste uus roll Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel“

(omaalgatuslik aramus)

(2019/C 353/08)

Raportöör: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Täiskogu otsus	20.2.2019
Õiguslik alus	kodukorra artikli 32 lõige 2 omaalgatuslik aramus
Vastutav seksioon	tööhõive, sotsiaalküsimuste ja kodakondsuse seksioon
Vastuvõtmine seksioonis	8.7.2019
Vastuvõtmine täiskogus	17.7.2019
Täiskogu istungjärk nr	545
Hääletuse tulemus (poolt/vastu/erapooletuid)	156/7/10

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tunnustab Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustiku panust avalike tööturuasutuste ajakohastamise ja tugevdamise ning nõuab koostööd oma 2020. aasta järgse ajakohastatud strateegia ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete vahel.

1.2. Komitee on teinud kindlaks teatavad valdkonnad, kus on tarvis rohkem jõupingutusi, tuginedes partnerlusele kõikide sidusrühmade, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, ettevõtete ja erasektori tööturuasutustega, et teha kooskõlastatud jõupingutus eesmärgiga integreerida töötajad paremini tööturule.

1.3. Avalike tööturuasutuste innovatiivset rolli riikliku tööhõive- ja tööturupoliitika rakendamisel ning ettevõtjatele tulusamate teenuste tagamisel tuleb toetada riiklikul tasandil nõuetekohaselt piisava suutlikkuse, kvalifitseeritud töötajate, ühiskonna digiteerimiseks sobivate IT- ja tehniliste seadmetega ning rahalise abiga.

1.4. Komitee nõuab süsteemsemat ja struktureeritud koostööd avalike tööturuasutuste ja teiste sotsiaal- ja tööhõivevaldkonna teenusepakkujate vahel, et kõrvaldada mitmesugused probleemid, millega töötajad tööturule siseneda püüdes silmitsi seisavad (terviseprobleemid, eluase, transport). Avalike tööturuasutuste ajakohastamine on keeruline protsess ning puudulik koordineerimine, programmide koostamine, kavandamine ja ülesannete jagamine riiklikul ja/või piirkondlikul tasandil viib killustumiseni. Sotsiaalpartnerite aktiivne ja korrapärane osalemine avalike tööturuasutuste tegevuses on hädavajalik, et teha kindlaks kohalikud töövõimalused ja aidata vähendada oskuste mittevastavust tööturu vajadustele.

1.5. Komitee nõuab suuremat koostööd avalike tööturuasutuste teenuste ja sotsiaalse taristu ja sotsiaalkindlustussüsteemide vahel, et parandada töötutele töö otsimisel antavat abi ja hoida ära töötajate karistamine tööturule sisenemisel.

1.6. Komitee taotleb suuremat finantstuge liikmesriikidele ja loodab, et uue mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027 raames hiljuti loodud Euroopa Sotsiaalfond+ muudetakse tõeliseks ELi vahendiks, et investeerida inimestesse ja rakendada Euroopa sotsiaalõiguste sammast.

1.7. Komitee arvates tuleks teha suuremaid jõupingutusi, et jälgida, hinnata ja võrrelda avalike tööturuasutuste teenuseid, hindamaks nende teenuste tõhusust tööturule sisenevate töötajate abistamisel. Ühised standardid ja suunised Euroopa tasandil parandaksid avalike tööturuasutuste tõhusust. Selliseid olemasolevaid andmeallikaid, nagu tööjõu-uuring, tuleks kasutada rohkem ning ametid, nagu Eurofound, võivad sellisele jälgimisele kaasa aidata.

1.8. Komitee kutsub üles vaatama läbi avalike tööturuasutuste tööprogrammide tulemuste mõõtmise kehtiva korra, tagamaks, et teenused toovad kasu kõigile inimestele, eriti neile, kellel on palju probleeme.

2. Sissejuhatus

2.1. Euroopa sotsiaalõiguste sammas loodi pärast institutsioonide (Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon) ühise teadaande esitamist 17. novembril 2017 Göteborgis toimunud ELi sotsiaaltippkohtumisel. Euroopa sotsiaalõiguste sammas peaks tooma kaasa suurema keskendumise tööhõivele ja sotsiaalaspektidele ning aitama muuta Euroopa sotsiaalmudel 21. sajandi katsumustele sobivaks ja soodustada liikmesriikide üksteisele lähenemist.

2.2. Euroopa sotsiaalõiguste samba kaksikümne keskset põhimõtet on jaotatud kolme järgmisse põhirühma: **võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus**. Euroopa põhiprobleem on sotsiaal-, õigus- ja majanduskeskkonna kiireid muutusi arvesse võttes põhimõtete tegelik juurutamine ja rakendamine.

2.3. Euroopa majandus kasvab 2019. aasta majanduskasvu analüüsi kohaselt kuuendat aastat järjest. Järjepidev kasv on taastanud investeringuid, suurendanud tarbijanõudlust, parandanud riigirahanduse olukorda ja loonud jätkuvalt töökohti, kuigi riigiti erinevas tempos. Need arengud on aidanud oluliselt parandada tööturgude ja sotsiaalingimusi. 2018. aasta teises kvartalis kerkis 20–64aastaste inimeste tööhõive määr 73,2 %ni. Töötuse määr langes 6,8 %ni. Samuti vähenevad pikaajaline töötus ja noorte töötus. Küll aga on komitee sõnul suuri erinevusi liikmesriikide vahel, kus majandus ja tööhõive ei kasva samal tasemel. Eritähelepanu tuleb pöörata loodud töökohtade kvaliteedi parandamisele, eelkõige eesmärgiga vähendada sotsiaalset ebavõrdsust.

2.4. Tänu paranenud tingimustele tööturul on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arv, mis 2017. aastal oli 113 miljonit, teatavates riikides esimest korda väiksem kui enne kriisi. Mitmes liikmesriigis on siiski suur palgavaesus ja see kasvab veelgi. Vaesuse oht on probleem eelkõige laste, puudega inimeste, rändetaustaga inimeste ja töötute jaoks.

2.5. Ühises tööhõivearuandes on märgitud, et aktiivne tööturupoliitika ja avalikud tööturuasutused on õigesti toimivate ja kaasavate tööturgude tagamiseks esmatähtsad. Aktiivse tööturupoliitikaga parandatakse oskuste vastavusse viimist tööturu vajadustega ja suurendatakse töötajate võimalusi leida uus töökoht.

3. Avalikud tööturuasutused ja töö tulevik

3.1. Tööturud ja ühiskond arenevad kiiresti ning üleilmastumine, digipööre, muutuv töökorraldus, samuti ühiskondlikud ja demograafilised muutused tekitavad uusi võimalusi ja uusi probleeme. Sellised probleemid nagu püsiv ebavõrdsus, pikaajaline töötus ja noorte töötus või põlvkondadevaheline solidaarsus on liikmesriikides suuremal või vähemal määral sageli sarnased. Käimasolevat tehnoloogilist revolutsiooni iseloomustab eelkõige kiirem muutumistempo.

3.2. Tööjõud ei ole olnud kunagi nii mitmekesine ja haritud. 21. sajandi töötav elanikkond on väga erinev ja töötajate suhtumine töösse on muutumas. Juhul kui ja millal iganes töötajad soovivad tööl rohkem vabadust ja valikuvabadust ning otsivad töökohti, kus nende töötingimused on individuaalsed, tuleks töötingimused selges õigusraamistikus ja/või kollektiivlepingus selgeks teha. Inimestel peaks olema võimalik täielikult ära kasutada oma potentsiaali, rakendades oma kvalifikatsiooni, oskusi ja pädevusi, ning saada kvaliteetne ja produktiivne töökoht koos piisava sotsiaalkaitsega.

3.3. Oluline osa on **Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustikul**, mis loodi 17. juunil 2014 ja mille töö kestab 31. detsembrini 2020. 2018. aastal alustati avalike tööturuasutuste võrgustikku käsitleva otsuse hindamist, et vaadati läbi selle kohasus, tõhusus, tulemuslikkus, sidusus ja ELi lisaväärtus. Komitee kiitis arvamuses avalike tööturuasutuste kohta ⁽¹⁾ heaks komisjoni ettepaneku luua Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustik.

(1) ELT C 67, 6.3.2014, lk 116.

3.4. Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustiku 2020. aasta ja hilisemas strateegias käsitletakse hiljutist arengut tööturgudel, sh tärkavat platvormimajandust, uusi töövorme, tööjõupuudust, tööjõu liikuvust, mitmekülgsemat avalike tööturuasutuste kliendibaasi ning vajadust kasutada uusi digitehnoloogiaid ja kasutada ära rikkamaid andmeallikaid.

3.5. Riikide tasandil ja Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustiku koordineerimisel on võetud juba palju positiivseid meetmeid. Mõnede riikide avalikud tööturuasutused on **rakendanud** tulemuslikult **ELi noortegarantiid**, aidates noortel, eelkõige mitteõppivatel ja mittetöötavatel noortel, siirduda kiiremini tööturule või tagasi õppima. Riikide avalikud tööturuasutused on rakendanud ka ELi algatustega hõlmatud meetmeid, et **integreerida paremini pikaajalisi töötuid**, kasutades tõhusamat registreerimist ja integreeritud töölepinguid. Lisaks on nad alates 2015. aastast tegelenud pagulaste ja varjupaigataotlejate tööturule integreerimisega.

3.6. Ent komitee kogemustest ilmneb, et avalike tööturuasutuste tulemuslikkus ja võime töötada muutlikes oludes, lahendada uusi probleeme töömaailmas ja integreerida inimesi edukalt üleminekuetapis tööturgudele on liikmesriigiti erinev. Paljudel juhtudel ja mõningates liikmesriikides alahinnatakse nende isiklikku, tehnilist ja rahalist suutlikkust.

3.7. Tõhusamalt tuleks edendada konkreetset töönõustajate kutsekategoriat ning luua ettevõtjate ja töötajate tulemuslikuks sobitamiseks nõuetekohaselt ühendatud andmebaasid. Mõnes riigis täiendavad või asendavad avalike tööturuasutuste teenuseid erasektori tööhõivebürood ja töönõustajad. Oluline on koostöö ettevõtetega, samuti sotsiaalpartnerite aktiivne osalemine ka kohalikul tasandil, et kaardistada töövõimalusi riiklikul ja territoriaalsel tasandil. Avalike tööturuasutuste teenuste edukust tuleks mõõta ka tööandjate vaatenurgast.

4. Avalikud tööturuasutused Euroopa sotsiaalõiguste samba vaates

4.1. Euroopa sotsiaalõiguste samba väljakuulutamisest alates peaksid avalikud tööturuasutused ja ELi avalike tööturuasutuste võrgustik olema innovatiivsemad Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärgi toetamisel ja samba kesksete põhimõtete rakendamisel.

4.2. ELi avalike tööturuasutuste võrgustik rääkis 2017. aastal ametlikult kaasa Euroopa Komisjoni korraldatud konsultatsioonis Euroopa sotsiaalõiguste samba teemal. Võrgustik koostas 2018. aastal dokumendi tulevikutöö kohta. Võrgustik sai sellega tegeledes kaaluda, kuidas võiks avalike tööturuasutuste 2020. aasta strateegiat kohandada, et see oleks endiselt eesmärgipärane, kuna avalikud tööturuasutused soovivad vastata kiiresti muutuva tööturu uutele katsumustele ja saada tõelisteks karjäärinõustamisasutusteks. Avalikud tööturuasutused on ajakohastamas oma struktuuri, et osutada klientidele teenuseid vilunult, kiiresti ja vastutustundlikult, aidates muuta tööturg jätkusuutlikumaks ja kaasavamaks.

5. Avalike tööturuasutuste uus roll Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee vaatenurgast

5.1. Komitee kiidab heaks **ELi avalike tööturuasutuste võrgustiku 2019. aasta tööprogrammis** sätestatud prioriteetidid ning **nõuab Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete ja võrgustiku võrdlus- ja vastastikuse õppe vahendite suuremat koostõimet**. See võib aidata parandada nii avalike tööturuasutuste integreerimist kui ka Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist.

5.2. Komitee tööturu vaatlusrühm korraldas 2018. aasta novembris **konverentsi, kus käsitleti avalikke tööturuasutusi Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel**. Esitatud näited kinnitasid vajadust avalike ja erasektori tööturuasutuste vastastikuse täiendavuse järele ning ilmestasid avalike tööturuasutuste ja sotsiaalpartnerite hea koostöö konkreetset kasulikkust. Selgus, et avaliku tööturuasutuse ennetav tegevus, ettevõtete jaoks ühtse kontaktpunkti loomine ning avalike tööturuasutuste ja ettevõtete ühised koolituskursused on olulised, et pakkuda inimestele jätkusuutlikke töökohti.

5.2.1. Komitee innustab otsima paremat vastust töönõudlusele ja -pakkumistele, rohkemaid stiimuleid nii tööandjatele kui ka töötajatele (nt võimaldades töötajatel säilitada töötusega seotud sotsiaaltoetused, kui nad saavad miinimumpalka) ning tööhõive paindlikkuse, stabiilsete lepingute ja töökohakindluse õiglast tasakaalu. Euroopas ei kasutata veel kaugeltki ära kogu olemasoleva tööjõu potentsiaali. Euroopa peaks toetama jätkusuutlikke ettevõtteid, võimaldades neil luua kvaliteetsemaid ja produktiivsemaid töökohti.

5.2.2. Komitee tuleb oma arvamuses (?) meelde, et juurdepääs sotsiaalkaitssüsteemidele on õiglasema ühiskonna põhitegur ning tootliku, terve ja aktiivse tööjõu põhieeldus. EL peaks parandama viisi, kuidas toetada liikmesriike praeguse avatud koordinatsiooni meetodiga, et võrrelda edusamme **liikmesriikide tööhõivepoliitika ja sotsiaalkaitse ning -hoolekande süsteemide reformimisel ja tulemuste parandamisel**. Tagada tuleb avalike tööturuasutuste ja sotsiaalkindlustussüsteemide ning sotsiaalse taristu parem koostöö, et parandada töötutele töö otsimisel antavat abi ja hoida ära töötajate karistamine tööturule sisenemisel.

5.2.3. **Liikuvus:** komitee jaoks on töötajate vaba liikumine mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise alusel ning liikuvuse allesjäänud tõkete kõrvaldamine jätkuvalt üks ELi prioriteete. Komitee nõuab **arvamuses Euroopa tööturuasutuste võrgustiku kohta**, (?) et see peaks olema tõeline vahend, mille abil ühitada **tihedas koostöös riikide avalike tööturuasutustega** nõudlus ja pakumine Euroopa tööturul. Töötajate liikuvus kogu ELi piires nõuab jätkuvaid jõupingutusi ajakohastada sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise süsteemi ja muuta see kõikide liikmesriikide jaoks õiglasemaks. Eelkõige piiriüleste töötajate töötushüvitiste suhtes tuleks kohaldada pädeva liikmesriigi määramiseks põhimõtet *lex loci laboris*, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid on omavahel teistiti kokku leppinud.

5.2.4. **Tööturu vajadustele vastavad oskused: Euroopa sotsiaalõiguste samba esimeses põhimõttes** on hariduse sotsiaalse mõõtmekoha sätestatud, et igal inimesel on õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja **elukestvatele õppele**. Lisaks ohustab tulevikus majanduskasvu suurenev tööjõupuudus kogu Euroopas. Tugevdada tuleb **avalike tööturuasutuste ja sotsiaalpartnerite, ettevõtete, piirkondlike asutuste, tööhõive ja -oskuste nõuandekogude ja teiste asjaomaste struktuuride tihedamat koostööd ja tagada eri osalejate ühine vastutus, et kõrvaldada piirkondlikud erinevused ning pakkuda töötajatele ja töökohale kaotamise ohus inimestele sobivat kutse-suunatust, kutsealast ümberõpet, ümberkvalifitseerumist ja uue ameti õppimise võimalust**. See peaks hõlmama füüsilisest isikust ettevõtjate aktiveerimist.

5.2.5. **Koostöö sotsiaalpartneritega:** ELi sotsiaalpoliitikat kavandades tuleb anda enam võimalusi sotsiaalpartneritele, austades täiel määral nende sõltumatust. Sotsiaalpartnerid saavad tööturu põhiosalejatena koostöös riikide avalike tööturuasutustega aidata olulisel määral inimesi tööturule ja ühelt töökohalt teisele siirdumisel ning teha kindlaks kohaliku tasandi töötingimused, toetades töötajaid töö otsimisel ja abistades ettevõtjaid tööjõu otsimise toimingute käigus ning aidates noortel ja täiskasvanutel valida sobivaimad oskuste täiendamise meetmed (Luksemburgi riiklik tööturuasutus (ADEM)).

5.2.6. **Kodanikuühiskond:** komitee esindab mitmesuguseid kodanikuühiskonna organisatsioone, kes esitavad palju arvamusi, milles juba käsitletakse mõnda Euroopa sotsiaalõiguste sambaga hõlmatud põhimõtet. Kodanikuühiskonna organisatsioonide lisaväärtus on see, et nad näevad kohapealset olukorda lähemalt ja tunnevad eri rühmade – rändajate, puuetega inimeste, noorte, naiste – vajadusi ja õigusi ning suudavad aidata tulemuslikult kaasa avalike tööturuasutuste suunatumale tegutsemisele (sellesse konteksti sobitaks näiteks töönõustajate roll Itaalias).

5.2.7. **Koostöö erasektori tööturuasutustega:** kogemustest ilmneb, et avaliku ja erasektori asutuste võrdne kaasamine ja integreerimine võib tõhustada ja soodustada tõeliselt kaasava ja jätkusuutliku tööturu väljakujunemist. Seda lisaväärtust tuleb toetada. Tööturu arengut on alati keeruline ennustada. Tööturu vajadused muutuvad väga kiiresti. Usaldusväärsed andmed on väga olulised. Kuid komitee nõutavatele kaasavatele tööturgudele tuleb kaasata kõik inimesed.

6. Püsivad puudused avalike tööturuasutuste suunatud abis

6.1. Komitee kiidab heaks, et põhilised sihtrühmad on hõlmatud nii Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustike töökavadega kui ka riikide avalike tööturuasutuste töökavadega. Komitee rõhutab siiski, et vajakajäämisi veel on ning et avalikud tööturuasutused peavad oma igapäevatoos **mitmekesisuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet hoolikamalt järgima**. Jõupingutusi tuleb jätkata või suurendada eelkõige allpool nimetatud valdkondades.

6.1.1. **Noored:** komitee kiidab heaks asjaolu, et noortegarantii rakendamiseks on eraldatud kaks korda rohkem rahalist abi. Avalikud tööturuasutused peaksid investeerima pikaajalisse lähenemiseviisi noortele töötajatele teenuste pakumisel, sealhulgas IKT ja veebipõhiste vahendite parem kasutamine, et tugevdada kõige haavatavamate noorte rühmade teenuseid. **Avalikud tööturuasutused peaksid tõhustama pakutama noortele pakuvat individuaalset abi, tegema koostööd nende perekondadega ja andma neile tööturu olukorra kohta õiget teavet**.

(?) ELT C 440, 6.12.2018, lk 135.

(?) ELT C 424, 26.11.2014, lk 27.

6.1.2. **Täiskasvanud:** Euroopa vananev elanikkond, **pikaealisuse suurenemine ühiskonnas, vajadus soodustada põlvkondadevahelist koostööd**, tööturu üha kiirem muutumine, uued töövormid ning digitehnoloogiate imbumine igapäevaelu kõikidesse aspektidesse toovad endaga kaasa kasvava nõudluse uute oskuste ning kõrgema tasemega oskuste, **teadmiste ja pädevuste** järele. See muudab veelgi pakilisemaks vajaduse pakkuda täiend- või ümberõpet kõikidele neile inimestele, kes ei ole omandanud põhioskusi või kes ei ole saanud kvalifikatsiooni, mis tagaks nende tööalase konkurentsivõime **ja kodanikuaktiivsuse**.

6.1.3. **Naised:** komitee kiidab heaks töö- ja eraelu tasakaalustamist käsitleva direktiivi, (*) millega aidatakse lapsevanematel ja hooldajatel, eelkõige naistel, korraldada paremini oma töö- ja igapäevaseid kohustusi. Selleks tuleks sotsiaalaristusse – nt lastehoiu- ja eakate hoolduse asutused – lisada vajalikud investeeringud. See hõlmab ka riikide avalike tööturuasutuste tõhusat abi naiste tööturule integreerimisel, võttes nõuetekohaselt arvesse töö- ja eraelu tasakaalustamist käsitlevat lähenemisviisi.

6.1.4. **Puuetega inimesed:** puuetega inimesed moodustavad ligikaudu kuuendiku kogu ELi tööealisest elanikkonnast, kuid nende tööhõivemäär on võrdlemisi madal. See oli komitee 2017. aastal korraldatud arutelu põhisoõnum. Ennekõike seisavad puuetega naised ja tüdrukud (**) jätkuvalt oma soo ja puude tõttu silmitsi mitmese ja valdkonnaülese diskrimineerimisega. Muu hulgas on nad liiga sageli kõrvale jäetud kaasavast haridusest ja koolitusest, tööhõivest, juurdepääsust vaesuse vähendamise kavadele, sobivast eluasemest ning osalemisest poliitilises ja avalikus elus. Nad vajavad avalikelt tööturuasutustelt eriabi ja individuaalset lähenemisviisi.

6.1.5. **Ränne: tööturgude heades tulemustes on tähtis roll seaduslikul rändel.** Komitee rõhutas oma arvamuses (**) sidusa rändepoliitika ja hästi kujundatud regulatiivse raamistiku tähtsust, märkides, et rändeta on Euroopa majandus- ja sotsiaalmudel ohus. Jätkuvalt on oluline Euroopas viibimise õigusega pagulaste tööturule integreerimine, kaasamine õpingutesse ja ühiskonda laiemalt. **Paljude riikide avalikud tööturuasutused on juba käivitanud arvukalt algatusi, et nimetatule kaasa aidata.**

6.1.6. **Romade vähemus:** komitee tegeleb aktiivselt küsimustega, mis on seotud roma kogukonna elu- ja töötingimustega, keskendudes romade paremale integratsioonile (7). Komitee arvates on koostoime Euroopa sotsiaalõiguste samba võrdse juurdepääsu põhimõtte järgimise ja tulevaste, romade edukamaks integreerimiseks võetavate meetmete vahel. Avalike tööturuasutuste prioriteet peaks olema eelkõige roma naiste abistamine.

6.1.7. **Tööturult eemale jäänud inimesed** ei ole avalike tööturuasutuste tavapärase sihtrühm, kuigi suur osa tööturult eemale jäänud inimestest soovib töötada. Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustik avaldas uuringu teemal „Avalike tööturuasutuste roll tööturult eemale jäänud inimeste teavitamisel“, milles esitatakse ülevaade tööturult eemale jäänud inimeste teavitamise meetmetest, pöörates erilist tähelepanu avalike tööturuasutuste rollile. Komitee kutsub komisjoni ja liikmesriike üles elanikkonna selle osa uuesti tööturule toomise poliitikat ümber kujundama.

7. Riikide avalike tööturuasutuste mitmekülgne toetamine

7.1. Euroopa 2019. aasta tööhõivesuunistes (7. suunis) innustatakse liikmesriike parandama oma aktiivse tööturupoliitika tulemuslikkust. Liikmesriikide eesmärk peaks olema avalike tööturuasutuste tulemuslikum tegevus, et tagada töötajatele nende toetamiseks õigeaegsed ja nende vajadustele kohandatud teenused, toetades tööturu nõudlust ja rakendades tulemuspõhist juhtimist.

7.2. Avalikel tööturuasutustel on Euroopa sotsiaalõiguste samba tulemuslikule rakendamisele kaasaaitamiseks vaja tugevamat tuge ja õigeid tingimusi.

7.2.1. **Piisavalt inimressurse.** Avalike tööturuasutuste mitmekülgsete teenuste (koondatud töötajate otsimine ja valik, nõustamine ja abistamine sissetulekutoetuse ja õppepraktika taotlemisel) osutamiseks on vaja erioskustega, koolitatud töötajaid, kes töötavad jätkuvalt tingimustes ja teevad koostööd töönõustajate ja erasektori tööhõiveasutustega.

7.2.2. **Tehnoloogia arenguga tuleb kaasas käia.** Majanduse ja ühiskonna digiteerimisega luuakse uusi vahendeid, mis aitavad õige kasutamise korral avalikel tööturuasutustel oma ülesandeid täita, sh avalike tööturuasutuste töötajate koolitamisel, samuti ettevõtjate ja töötajate tulemuslikuks sobitamiseks ette nähtud andmebaaside tegelikul ühendamisel; neil mõlemal on omakorda oma osa uuest digiajastust tulenevate oskuste ja ülesannete arengus.

(*) ELT C 129, 11.4.2018, lk 44.

(**) ELT C 367, 10.10.2018, lk 20.

(*) ELT C 110, 22.3.2019, lk 1.

(7) ELT C 27, 3.2.2009, lk 88.

7.3. Euroopa Komisjon võttis 2. mail 2018 vastu ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2021–2027. Ettepanek kajastab praegust sotsiaalset ja majanduslikku konteksti ning sellega antakse selge vastus Euroopa avalikkuse üleskutsule luua sotsiaalsem Euroopa ja investeerida Euroopa Liidus rohkem inimestesse. Euroopa Sotsiaalfond+ on ELi põhivahend inimestesse investeerimiseks ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks. Avalikke tööturuasutusi rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond Plussi tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni haru kaudu.

7.4. Avalike tööturuasutuste uued kohustused eelkõige aktiivse tööhõivepoliitika valdkonnas peavad tuginema sobivale suutlikkusele ja finantstoele.

7.5. Komitee nõuab süsteemsemat ja struktureeritud koostööd avalike tööturuasutuste ja teiste sotsiaal- ja tööhõivevaldkonna teenusepakkujate vahel, et kõrvaldada mitmesugused probleemid, millega töötajad tööturule siseneda püüdes silmitsi seisavad (tervisprobleemid, eluase, transport). Avalike tööturuasutuste ajakohastamine on keeruline protsess ning puudulik koordineerimine, programmide koostamine, kavandamine ja ülesannete jagamine riiklikul ja/või piirkondlikul tasandil viib killustumiseni.

7.6. Komitee arvates tuleks teha suuremaid jõupingutusi, et jälgida, hinnata ja võrrelda avalike tööturuasutuste teenuseid, hindamaks nende teenuste tõhusust tööturule sisenevate töötajate abistamisel. Ühised standardid ja suunised Euroopa tasandil parandaksid avalike tööturuasutuste tõhusust ja liikmesriikide koostööt. Selliseid olemasolevaid andmeallikaid, nagu tööjõu-uuring, tuleks kasutada rohkem ning ametid, nagu Eurofound, võivad sellisele jälgimisele kaasa aidata.

Brüssel, 17. juuli 2019

Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomitee

president

Luca JAHIER
